สารเคมีที่ตกค้างในอาหาร ผัก ผลไม้ อันตรายกว่าที่คิด เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค องค์การเภสัชกรรมผลิต

ชุดทดสอบสารเคมีกำจัดแมลง

รู้มั้ยว่า อาหารที่บริโภคกันอยู่ทุกวันนี้ มีจำนวนไม่น้อยเลยที่มีสารเคมีปนเปื้อนอยู่ ไม่ว่าจะเป็นสารเร่งโต สารกำจัดวัชพืช ปุ๋ย สารเคมีกำจัดแมลง เป็นต้น ซึ่งสารเคมีเหล่านี้หากเข้าไปสะสมอยู่ในร่างกายของคนเราก็จะเป็นอันตราย อาจก่อให้เกิดโรคมะเร็งมีผลต่อตับ ทำลายดีเอ็นเอ เป็นโรคไต หรือหากได้รับปริมาณมากอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้

จากการแถลงผลการเฝ้าระวังการตรวจสอบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ปนเปื้อนในผัก ประจำปี 2558 ในงานประชุมเชิงวิชาการ เพื่อเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ประจำปี 2558 ที่จัดขึ้นโดยเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ร่วมกับมูลนิธิชีววิถี และสำนักงานสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ(สสส.) เมื่อเดือนมีนาคม 2558 ได้มีการเก็บตัวอย่างจากผักที่คนไทยนิยมบริโภคมากที่สุด 10 ชนิด ได้แก่ คะน้า, ผักกาดขาว, กะหล่ำปลี, แตงกวา, ถั่วฝักยาว, มะเขือเปราะ, พริกแดง, กะเพรา, กวางตุ้ง และผักบุ้งจีน จากห้างสรรพสินค้าและตลาดสดในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่ามีผักที่มีสารเคมีตกค้างเกินมาตรฐาน MRL ของกระทรวงสาธารณสุขถึง 25% โดยผลการตรวจสอบจากห้องทดลองภายในประเทศพบว่า ผักที่มีการปนเปื้อนมากที่สุด คือ กะเพรา มีสารเคมีตกค้างเกินมาตรฐาน 62.5% ถั่วฝักยาว, คะน้า เกินมาตรฐาน 37.5% ผักบุ้งจีน, กวางตุ้ง, มะเขือเปราะ เกินมาตรฐาน 25%

โดยสารเคมีกำจัดแมลงที่พบการตกค้างในผักมากที่สุดคือ ยาฆ่าแมลงชนิดที่ชื่อว่า ไซเปอร์เมทริน ซึ่งอยู่ในกลุ่มไพรีทอยด์ และชนิดของสารเคมีที่ตกค้างในผักหลากชนิดมากที่สุด คือไซเปอร์เมทริน และคลอร์ไพริฟอส (กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต) ทั้งนี้จากการสุ่มตัวอย่างในปีนี้พบว่าผักแต่ละตัวอย่างมีความหลากหลายของจำนวนชนิดของยาฆ่าแมลงมากกว่าปีก่อนๆ สูงสุดถึง 18 ชนิด ใน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มออร์การโนฟอสเฟต คาร์บาเมท และไพรีทอยด์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการใช้ยาฆ่าแมลงในปัจจุบันใช้หลากหลายกลุ่มมากขึ้น

นพ.นพพร ชื่นกลิ่น ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม กล่าวว่า เพื่อเป็นการสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชน และเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กระทรวงสาธารณสุขมีการรณรงค์มาอย่างต่อเนื่อง มีการลงพื้นที่ตรวจสอบสารเคมีปนเปื้อนในพืชผัก ผลไม้ เพื่อป้องกันและลดปริมาณสารปนเปื้อนในผักผลไม้ให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพราะหากมีสารเคมีตกค้างเกินมาตรฐานจะมีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งเกษตรกรผู้ปลูก และผู้บริโภค รวมถึงถ้าได้รับสารเคมีสะสมเป็นเวลานานๆ จะทำให้เกิดพิษต่อระบบประสาท ระบบทางเดินอาหาร ระบบหัวใจและหลอดเลือด ในกรณีรุนแรง ระบบหายใจล้มเหลวอาจถึงแก่ชีวิตได้

องค์การเภสัชกรรมห่วงใย ใส่ใจผู้บริโภค จึงรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต "ชุดตรวจคัดกรองสารเคมีกำจัดแมลงในผักผลไม้และธัญพืช 2 กลุ่ม (GPO-M Kit)" และ "ชุดตรวจหาชนิดสารเคมีกำจัดแมลงในผักผลไม้และธัญพืช 4 กลุ่ม (GPO-TM Kit)" จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อให้เป็นเครื่องมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นำไปเฝ้าระวังตรวจสอบและติดตามการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดแมลงในผัก ผลไม้ สำหรับชุดตรวจคัดกรองสารเคมีกำจัดแมลงในผักผลไม้และธัญพืช (GPO-M Kit) ใช้ตรวจยาฆ่าแมลง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต และกลุ่มคาร์บาเมต และชุดตรวจหาชนิดสารเคมีกำจัดแมลงในผักผลไม้และธัญพืช (GPO-TM Kit) ใช้ตรวจยาฆ่าแมลงได้ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต กลุ่มคาร์บาเมต กลุ่มออร์กาโนคลอรีน และกลุ่มไพรีทรอยด์

และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการด่านอาหารและยา อย. มีความรู้ ความเข้าใจในการตรวจสอบหาสารกำจัดแมลงทั้ง 4 กลุ่ม ในผัก และผลไม้นำเข้า ที่ด่าน ไทย - สปป.ลาว องค์การเภสัชกรรมจึงได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้ชุดทดสอบ GPO-TM Kit ขึ้น เมื่อวันที่ 27 - 28 พฤษภาคม 2558 ที่องค์การเภสัชกรรม

"องค์การเภสัชกรรมได้ผลิตชุดทดสอบดังกล่าว เพื่อให้ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน นำไปใช้ในการตรวจหาสารเคมีที่ตกค้างอยู่ในผักผลไม้และธัญพืชในเบื้องต้น ก่อนที่ผู้ประกอบการจะวางจำหน่ายในตลาด หรือห้างสรรพสินค้า เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคต่อไป" ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม กล่าว